

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Ribnik“ Ribnik
za period 01.01-31.12.2019. godine**

Broj: RV006-20

Banja Luka, 03.08.2020.godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	7
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	8
	1. Uvod	8
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	8
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	8
	4. Nabavke	9
	5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana.....	10
	6. Finansijski izvještaji.....	10
	6.1. Bilans uspjeha	10
	6.1.1. Prihodi.....	11
	6.1.2. Rashodi	12
	6.1.3. Finansijski rezultat.....	14
	6.2. Bilans stanja	14
	6.2.1. Aktiva.....	14
	6.2.2. Pasiva.....	16
	6.2.3. Vanbilansna evidencija.....	18
	6.3. Bilans tokova gotovine.....	18
	6.4. Vremenska neograničenost poslovanja.....	18
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	18
	6.6. Napomene uz finansijske izvještaje	19

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Ribnik“ Ribnik koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31. decembar 2019. godine; Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu i Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Ribnik“ Ribnik, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2019. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 -2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Popis imovine i obaveza na dan 31.12.2019. godine, Dom zdravlja Ribnik nije organizovao i izvršio u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer izvještaj o izvršenom popisu ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza i nije iskazan pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1.1. izvještaja:

Investiciona imovina je potcijenjena za 25.767 KM, a građevinski objekti precijenjeni za navedeni iznos, jer imovina izdata u zakup nije evidentirana u skladu sa članom 4. stav (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike i paragrafom 16 MRS 40 Investicione nekretnine.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.2.2. izvještaja:

Dugoročni krediti su potcijenjeni za 130.820 KM za koliko su precijenjene ostale dugoročne obaveze zbog pogrešne klasifikacije primljenih zajmova od Fonda zdravstvenog osiguranja, što nije u skladu sa članom 29. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Druge obaveze i gubitak iznad visine kapitala manje su iskazani za iznos od 134.903 KM, jer nije evidentirana kamata po osnovu rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o odloženom plaćanju poreskog duga, a koje se odnose na period decembar 2013. godine - decembar 2017. godine.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.6. izvještaja:

U Napomenama uz finansijske izvještaje nisu objelodanjene dodatne informacije za razumijevanje sredstava, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda i tokova gotovine shodno zahtjevima MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja (paragrafi 112-138) i drugih relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Vremenska neograničenost poslovanja

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Ribnik“ Ribnik je objelodanila u Napomenama uz finansijske izvještaje, da će nastaviti svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja i pored nepovoljnih pokazatelja likvidnosti, jer je njeno poslovanje od javnog i opšteg interesa za lokalnu zajednicu, pa isto predstavlja realnu pretpostavku stalnosti poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju, su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2019. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Ribnik“ Ribnik je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevareom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola, koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 03.08.2020. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Ribnik“ Ribnik za 2019. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Doma zdravlja „Ribnik“ Ribnik za 2019. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Dom zdravlja Ribnik za usluge održavanja vozila nije proveo odgovarajući postupak nabavki i nije donosio Odluke o pokretanju postupaka nabavki po direktnim sporazumima niti je provodio procedure za direktne sporazume kojima su nabavljane auto-gume, oprema, laboratorijski i stomatološki materijal, što nije u skladu sa članom 6,14. i 18. Zakona o javnim nabavkama.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. izvještaja:

Prilikom obračuna plata vršena su uvećanja plata, po osnovu dežurstva, za 50% po satnici i/ili 7% po dežurstvu, a za izvršena dežurstva praznikom ili vikendom vršen je obračun dodatnih sati kao prekovremenih, što nije u skladu sa članom 33. i 34. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama Republike Srpske.

Troškovi prevoza zaposlenih na radno mjesto i sa radnog mjesta su obračunavani u manjim iznosima u odnosu na visinu pune cijene mjesečne karte javnog prevoznika, što nije u skladu sa članom 19. stav (2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne zdravstvene ustanove

Dom zdravlja „Ribnik“ Ribnik obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Ribnik“ Ribnik.

Banja Luka, 03.08.2020. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) popis vrši u skladu sa članom 4,17. i 18. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 2) razgraničeni prihodi i primljene donacije evidentiraju u skladu sa paragrafom 12. i 24. MRS 20 Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći;
- 3) uspostavi skladišna i materijalna evidencija zaliha lijekova, reagensa i medicinskog materijala u skladu sa članovima 8. i 39. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike;
- 4) evidentiranje ostalih ličnih rashoda vrši na obračunskoj osnovi u skladu sa zahtjevima paragrafa 27. i 28. MRS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja;
- 5) imovina data pod poslovni zakup reklasifikuje u skladu sa članom 4. stav (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike i paragrafom 16. MRS 40 Investicione nekretnine;
- 6) izvrši procjena obezvrjeđenosti objekata koji se ne koriste za obavljanje primarne zdravstvene zaštite i evidentira umanjenje njihove vrijednosti u skladu sa paragrafima 8, 9, 30, 59, 60. i 61. MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine;
- 7) obaveze za zajmove od Fonda zdravstvenog osiguranja klasifikuju u skladu sa članom 29. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike;
- 8) izvrši evidentiranje svih dospjelih kamata po osnovu rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o odloženom plaćanju poreskog duga u skladu sa paragrafom 42. i 49. MRS 8 –Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške;
- 9) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju sve relevantne informacije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) definiše broj i sadržaj pomoćnih knjiga, način njihovog vođenja i povezivanja sa glavnom knjigom na način definisan članom 11. tačke 6. i 7. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- 2) javne nabavke provode u skladu sa članom 6,14. i 18. Zakona o javnim nabavkama;
- 3) obračun naknada za dežurstva vrši u skladu sa članom 33. i 34. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske i troškovi prevoza zaposlenih sa posla i na posao, kao i novčane pomoći zaposlenima obračunavaju u skladu sa članom 19. i 20. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o sistemu javnih službi,
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti,
- Zakon o radu,
- Zakon o javnim preduzećima,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- Zakon o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida,
- Zakon o unutrašnjem platnom prometu,
- Zakon o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti zdravstva u Republici Srpskoj,
- Pravilnik o principima, uslovima i kriterijumima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga u Republici Srpskoj u 2019. godini,
- Pravilnik o zaštiti prava osiguranih lica,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta,
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske,
- Uredba o uslovima i plaćanju gotovim novcem.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Ribnik“ Ribnik (u daljem tekstu: Dom zdravlja) je pravno lice osnovano 11.06.1996. godine Odlukom Skupštine Opštine Ribnik o osnivanju s ciljem obavljanja zdravstvene djelatnosti od posebnog društvenog interesa na području Opštine Ribnik.

Obavljanje djelatnosti, organizacija rada i druga značajna pitanja vezano za rad Doma zdravlja regulisana su Zakonom o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 68/07, 109/12 i 44/16), Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 106/09 i 44/15) i Zakonom o zdravstvenom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09, 106/09, 39/16, 110/16 i 94/19).

Organi upravljanja Doma zdravlja su direktor i upravni odbor koje imenuje i razrješava osnivač. Stručna tijela Doma zdravlja su Kolegijum i Etički odbor.

Dom zdravlja se finansira iz sredstava Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, budžeta osnivača, naplate izvršenih usluga od korisnika zdravstvene zaštite i drugih izvora finansiranja.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je provela finansijsku reviziju Doma zdravlja.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Statutom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, utvrđene su djelatnost, nadležnost, unutrašnja organizacija i upravljanje.

Dom zdravlja u 2019. godini nije imao usvojen Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, što nije u skladu sa članom 7. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 94/15). Takođe, Dom zdravlja nije imao usvojen Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, niti uspostavljen sistem finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 91/16). Navedeni pravilnici su donešeni u 2020. godini i shodno tome nije data preporuka.

Akreditacija i sertifikacija Doma zdravlja kod Agencije za sertifikaciju, akreditaciju i unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj nije izvršena prema odredbama člana 97. stav (2) Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta u Javnoj zdravstvenoj ustanovi Dom zdravlja Ribnik donesen je 15.06.2018. godine i na isti je pribavljena saglasnost Načelnika Opštine Ribnik. Pravilnikom je sistematizovano 20 radnih mjesta sa 38 izvršilaca. Na dan 31.12.2019. godine u Domu zdravlja je bilo zaposleno 35 izvršilaca (22 medicinska radnika i 13 nemedicinskih radnika), od čega su 34 zaposlena po ugovoru o radu na neodređeno i jedan zaposleni po ugovoru o radu na određeno vrijeme.

Popis imovine i obaveza Doma zdravlja nije organizovan i izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 45/16 – u daljem tekstu Pravilnik o popisu), jer :

- popisne komisije nisu sačinile plan rada i odvojene popisne liste u najmanje dva primjerka , što nije u skladu sa članom 17. Pravilnika o popisu,
- komisija za popis osnovnih sredstava i građevinskih objekata nije izvršila popis imovine koja nije u vlasništvu obveznika popisa, a koju obveznik popisa koristi, što nije u skladu sa članom 4. Pravilnika o popisu,
- komisija za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza nije izvršila prenos podataka o stanjima imovine i obaveza preuzetih sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja, što nije u skladu sa članom 18. Pravilnika o popisu.

Reviziji nije prezentovana dokumentacija na osnovu koje je uknjiženo zemljište i građevinski objekti, niti je dokumentovan nalog kojim je uknjižena procjena vrijednosti građevinskih objekata i pripadajućeg zemljišta. Pomoćna knjiga nepokretnosti, postrojenja i opreme se vodi u formi „excel tabele“, ali ista ne sadrži sve neophodne podatke (inventurni broj, datum nabavke, datum isknjižavanja/rashodovanja). Nije definisan broj i sadržaj pomoćnih knjiga, način njihovog vođenja i povezivanja sa glavnom knjigom na način definisan članom 11. tačke 6) i 7) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je u potpunosti obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i propisima, što je osim u ovoj tački navedeno u tačkama 4, 6.1.1, 6.1.2, 6.2.1.1, 6.2.2.1, 6.3. i 6.4. izvještaja.

Preporučuje se direktoru da obezijedi da se:

- ***popis vrši u skladu sa članom 4,17. i 18. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;***
- ***definiše broj i sadržaj pomoćnih knjiga, način njihovog vođenja i povezivanja sa glavnom knjigom na način definisan članom 11. tačke 6) i 7) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.***

4. Nabavke

Dom zdravlja donio je Plan javnih nabavki za 2019. godinu u iznosu od 67.783 KM bez poreza na dodatu vrijednost (udaljem tekstu bez PDV-a) koji obuhvata centralizovanu nabavku lijekova, sanitetskog i drugog materijala koju provodi Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (17.094 KM), te nabavke roba (43.680 KM) i usluga (7.009 KM) koje provodi Dom zdravlja. Upravni odbor je usvojio plan nabavki u okviru Programa rada i finansijskog plana za 2019. godinu.

Prema dostavljenom izvještaju o provedenim nabavkama za 2019.godinu, realizovano je šest postupaka i to jedan konkurentski zahtjev za dostavu ponuda (25.515 KM bez PDV-a) i pet direktnih sporazuma (10.199 KM bez PDV-a). Provedeni su postupci za nabavku goriva, kancelarijskog materijala, sredstava za održavanje higijene i tekućeg održavanja vozila. Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeni su svi provedeni postupci javnih nabavki.

Za nabavku servisiranja vozila proveden je direktni sporazum ukupne vrijednosti od 2.992 KM bez PDV-a, a realizovana je vrijednost u iznosu od 6.456 KM bez PDV-a, što nije u skladu sa članom 14. i 87.stav (2) Zakona o javnim nabavkama, jer prema vrijednosnom

razredu navedena nabavka podrazumijeva provođenje konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda.

Dom zdravlja je putem narudžbenica realizovao nabavke direktnih sporazuma, a da prethodno nije donio odluke o pokretanju postupaka i zaključio ugovore za nabavku auto guma (1.062 KM bez PDV-a), laboratorijskog i stomatološkog materijala (5.563 KM), servisiranje medicinskih aparata (1.032 KM), nabavku opreme (4.376 KM), što nije u skladu sa članom 6. i 18. Zakona o javnim nabavkama. Dom zdravlja je za nabavku ogrevnog drveta zaključio ugovor bez odluke o pokretanju postupka i nije Agenciji za javne nabavke dostavio izvještaj o postupku nabavke, što nije u skladu sa članom 18. i članom 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama. Za nabavku goriva putem konkurentskog zahtjeva, Dom zdravlja nije uputio poziv za dostavljanje ponuda na najmanje tri adrese, što nije u skladu sa članom 88. stav (1) Zakona o javnim nabavkama.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se javne nabavke provode u skladu sa članom 6,14. i 18. Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana

Programom rada i finansijskim planom za 2019. godinu planirani su ukupni prihodi u iznosu od 935.220 KM, ukupni rashodi u iznosu od 947.700 KM i gubitak u iznosu od 12.480 KM. Planirani prihodi odnose se na prihode od Fonda po osnovu finansiranja primarne zdravstvene zaštite (671.000 KM) i finansiranja prevoza pacijenata- tercijarni nivo (49.000 KM), participacije (28.000 KM), komercijalnih usluga (9.000 KM), prodaje usluga po cjenovniku Fonda (41.000 KM), doznaka Opštine (72.000 KM), donacija (30.000 KM), zakupa objekata (9.720 KM), prihode od refundacija (17.500 KM) i druge poslovne prihode (8.000 KM). Ukupni rashodi se odnose na troškove bruto zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (698.800 KM), troškove medicinskog i nemedicinskog materijala (27.500 KM), troškove energije i goriva (38.500 KM), troškove kamata (76.000 KM), troškove amortizacije (50.000 KM), komunalnih usluga i PTT usluga (7.500 KM), tekućeg održavanja (6.700 KM), troškove neproizvodnih usluga (15.600 KM), te ostale troškove (27.100 KM). Finansijski plan po svom sadržaju suštinski ne predstavlja finansijski plan, već plan Bilansa uspjeha, jer su istim planirane obračunske kategorije rashoda koje ne podrazumijevaju odlive sredstava.

6. Finansijski izvještaji

Dom zdravlja je pripremio i prezentovao finansijske izvještaje u obrascima koji su propisani Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 63/16).

6.1. Bilans uspjeha

Izvršenje Finansijskog plana Doma zdravlja za 2019. godinu iskazano je u obrascu Bilans uspjeha (Izvještaj o ukupnom rezultatu) u kojem su iskazani ukupni prihodi u iznosu od 889.859 KM i manji su za 45.361 KM u odnosu na planirane prihode. Ukupni rashodi su iskazani u iznosu od 1.053.074 KM i viši su za 105.374 KM ili 11% u odnosu na planirane rashode.

6.1.1. Prihodi

Ukupni prihodi iskazani su u iznosu od 889.859 KM i najvećim dijelom odnose se na poslovne prihode (889.422 KM), ostale prihode (251 KM) i prihode po osnovu promjena računovodstvenih politika i ispravke grešaka ranijih godina (186 KM).

Poslovni prihodi su iskazani u iznosu od 889.422 KM, a čine ih prihodi od prodaje učinaka i ostali poslovni prihodi.

Prihodi od prodaje učinaka su iskazani u iznosu od 760.069 KM, a odnose se na usluge pružanja zdravstvene zaštite osiguranim licima koje finansira Fond po osnovu primarne zdravstvene zaštite (653.372 KM), prevoza pacijenata na hemodijalizu (40.079 KM), prevoza pacijenata na dijalizu (3.877 KM), usluga pedijatrije (19.509 KM), usluga ginekologije (12.819 KM), pruženih usluga i naplaćenih sredstava participacije od korisnika zdravstvene zaštite (24.131 KM), prihodi od sistematskih i sanitarnih pregleda (3.384 KM), pruženih usluga neosiguranim licima (686 KM) i drugih usluga (1.762 KM).

Ugovorom između Fonda i Doma zdravlja regulisana su međusobna prava i obaveze u pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite po osnovu obima i kvaliteta zdravstvenih usluga, ukupnog iznosa nadoknade za izvršene usluge zdravstvene zaštite, načina obračunavanja i plaćanja troškova ovih usluga, kontrole izvršenja obaveza iz ugovora i načina rješavanja spornih pitanja. Dom zdravlja mjesečno ispostavlja fakturu u visini 1/12 ugovorenih sredstava odvojeno po oblastima finansiranja. Za iznos negativnih efekata prekoračenja po svim osnovama utvrđenih obračunom, Fond prema ugovoru umanjuje sredstva Domu zdravlja.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 129.791 KM, a odnose se na doznake od budžeta Opštine Ribnik (103.404 KM), prihode od zakupa (13.582 KM), prihode od refundacija plate (12.367 KM) i ostale prihode (437 KM).

Poslovni prihodi od Opštine se odnose na subvencije (70.000 KM) predviđene budžetom Opštine, a ostalo po Odlukama o pomoći, sporazumima o sufinansiranju pripravnika i radnika.

Prihodi od zakupnina najvećim dijelom se odnose na prihode po osnovu Ugovora o zakupu poslovnog prostora sa apotekom u iznosu od 9.720 KM.

Dom zdravlja je po osnovu ugovora o zakupu poslovnog prostora sa pet zaposlenih ostvario 3.862 KM prihoda, a isti se odnose na obavljanje stručnih pregleda pacijenata, gdje je definisana zakupnina u iznosu od 30% naplaćenih usluga pregleda evidentiranih u protokolu. Dom zdravlja nije vršio fakturisanje ovih zakupa, što nije u skladu sa članom 8. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 94/15). Navedeni prihodi po osnovu zakupnina uplaćivani su putem blagajne. Pomenuti ugovori sa zaposlenima su raskinuti polovinom decembra 2019. godine.

Prihodi od refundacija plata su precijenjeni u iznosu od 4.233 KM za koliko su potcijenjeni prihodi prethodne godine, a prihodi od Opštine su potcijenjeni za 2.460 KM za koliko su potcijenjena potraživanja, zbog pogrešne evidencije na gotovinskoj osnovi, što nije u skladu sa paragrafom 27. MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja koji zahtjeva evidentiranje prihoda na obračunskoj osnovi (tačka 6.1.2.1. izvještaja).

Dom zdravlja je precijenio prihode po osnovu dobijenih donacija od Opštine Ribnik u iznosu od 5.254 KM za nabavku medicinskih aparata, za koliko su potcijenjeni razgraničeni prihodi i primljene donacije, što nije u skladu sa paragrafom 12. i 24. MRS 20 Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **knjigovodstvene isprave sačinjavaju u skladu sa članom 8. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;**

- **razgraničeni prihodi i primljene donacije evidentiraju u skladu sa paragrafom 12. i 24. MRS 20 Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći.**

6.1.2. Rashodi

Rashodi su iskazani u ukupnom iznosu od 1.053.074 KM. Čine ih poslovni rashodi (887.484 KM), finansijski rashodi (149.423 KM), ostali rashodi (14.132 KM) i rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina (2.035 KM).

6.1.2.1. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi se odnose na troškove materijala, troškove zarada, naknada zarada i ostalih ličnih primanja, troškove proizvodnih usluga, troškove amortizacije, nematerijalne troškove i troškove poreza i doprinosa.

Troškovi materijala iskazani su iznosu 66.129 KM, a čine ih najviše rashodi za utrošene lijekove (15.178 KM), laboratorijski materijal (3.359 KM), troškovi naftnih derivata (25.475 KM), troškovi električne energije i troškovi ogreva (7.043 KM). Dom zdravlja ne vodi skladišnu i materijalnu evidenciju zaliha. Po prijemu fakture za isporučene lijekove i medicinski materijal isti se stavljaju u upotrebu zaduženjem pozicije troškova zdravstvenih usluga, što nije u skladu sa članom 8, 39. i 43. stav (2) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 106/15).

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda iskazani su u iznosu od 741.333 KM. Finansijskim planom za 2019. godinu ovi rashodi su planirani u iznosu od 689.800 KM, pa je izvršenje veće za 7% u odnosu na plan.

Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada iskazani su u iznosu od 707.005 KM (bruto zarade 702.228 KM i bruto naknade 4.776 KM). Rad u Domu zdravlja je organizovan kroz dežurstva u trajanju od 24 časa. Revizijom obračuna plata utvrđene su neusklađenosti sa Zakonom o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 66/18) i Zakonom o radu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 1/16 i 66/18). Obračun plata zaposlenih koji su radili u dežurstvima nije vršen u skladu sa članom 33. i 34. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama Republike Srpske, jer kod pojedinih zaposlenih koji su dežurstva obavljali na dane praznika ili vikendom vršeno je uvećanje plate za 50% i/ili 7% paušalno. Takođe, za svako odrađeno dežurstvo praznikom ili vikendom, vršen je obračun dodatnih sati kao prekovremenih, čime je obračunat veći broj sati u odnosu na sate evidentirane u evidencionim listama zaposlenih. Kod većine zaposlenih koji su radili u dežurstvima, po evidenciji o prisustvu na radu, revizijom je utvrđen veći broj prekovremenih sati, što nije u skladu sa članom 61. stav (3) Zakonu o radu Republike Srpske i članom 34. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama Republike Srpske.

Bruto naknade zarada odnose se na obračunate naknade članovima Upravnog odbora u skladu sa Odlukom Skupštine Opštine Ribnik o visini naknade za rad članovima JZU Dom zdravlja „Ribnik“ kojom se utvrđena naknada u iznosu od 100 KM predsjedniku Upravnog odbora i 70 KM članovima Upravnog odbora na mjesečnom nivou. Upravni odbor Doma zdravlja čine dva člana i predsjednik. Na navedene naknade obračunati su pripadajući porezi i doprinosi.

Ostali lični rashodi iskazani su u iznosu od 34.328 KM, a odnose se na troškove otpremnina (4.864 KM), troškove zaposlenih na službenom putu (3.414 KM) i troškove bruto ostalih ličnih rashoda (26.050 KM).

Troškovi otpremnina odnose se na utvrđena prava rješenjima iz 2017.godine za tri zaposlena, čime su rashodi iskazani na ovoj poziciji u cjelosti precijenjeni, a potcijenjen je rezultat ranijih godina. Evidentiranje ovih rashoda izvršeno je na gotovinskoj osnovi, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 27. i 28.

Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda odnose se na troškove prevoza na radno mjesto i sa radnog mjesta u iznosu od 23.890 KM i novčane pomoći u slučaju smrti užeg člana porodice u iznosu od 2.160 KM. Troškovi prevoza zaposlenih na radno mjesto i sa radnog mjesta nisu priznati u skladu sa članom 19. stav (2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva, jer su kod pojedinih zaposlenih obračunati u manjim iznosima u odnosu na visinu pune cijene mjesečne karte po cjenovniku javnog prevoznika.

Novčane pomoći u slučaju smrti užeg člana porodice obračunate su manje za 6.424 KM u odnosu na iznos propisan članom 20. stav (2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva, kojim je definisana visina u iznosu od dvije prosječne plate zaposlenih u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada. Takođe, evidentiranje obračunatih novčanih pomoći utvrđenih rješenjima izvršeno je na gotovinskoj osnovi, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 27. i 28.

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 32.415 KM, a čine ih najviše troškovi PTT usluga (3.456 KM), troškovi na održavanju osnovnih sredstava (1.208 KM), troškovi održavanja vozila (7.554 KM), troškovi održavanja vozila auto-gume (1.243 KM), troškovi komunalnih usluga (5.015) KM i troškovi ostalih proizvodnih usluga (ugovori o dopunskom radu i ugovori o djelu) u iznosu od 12.774 KM. Troškovi ostalih proizvodnih usluga se odnose na usluge ginekologije, pedijatra i usluge epidemiologa.

Troškovi amortizacije i rezervisanja iskazani su u iznosu od 32.081 KM i odnose na rashode po osnovu amortizacije stalne imovine.

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa) su iskazani u iznosu 15.526 KM, a čine ih najviše troškovi stručnog usavršavanja (4.052 KM), troškovi izmjena na postojećim programima (798 KM), premije osiguranja nekretnina, postrojenja i opreme (1.909 KM), troškovi platnog prometa (2.085 KM) i ostali nematerijalni troškovi (3.858 KM).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **uspostavi skladišna i materijalna evidencija zaliha lijekova, reagensa i medicinskog materijala u skladu sa članovima 8. i 39. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike;**
- **obračun naknada za dežurstva vrši u skladu sa članom 33. i 34. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske i troškovi prevoza zaposlenih sa posla i na posao, kao i novčane pomoći zaposlenima obračunavaju u skladu sa članom 19. i 20. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva;**
- **evidentiranje ostalih ličnih rashoda vrši na obračunskoj osnovi u skladu sa zahtjevima paragrafa 27. i 28. MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja.**

6.1.2.2. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi su iskazani u iznosu od 149.423 KM, a čine ih finansijski rashodi po osnovu odnosa sa povezanim pravnim licima (68.018 KM) i rashodi kamata (81.405 KM). Finansijski rashodi po osnovu odnosa sa povezanim pravnim licima odnose se na prekoračenja ugovorenih propisanih lijekova i refundacije usluga sa Fondom zdravstvenog osiguranja, a koja se vrše na osnovu mjesečnih obračuna sa Fondom. Rashodi kamata se najvećim dijelom odnose na kamate po osnovu Rješenja o odgođenom plaćanju poreskog duga iz 2016. godine (76.018 KM) i na kamate po osnovu zajma od Fonda zdravstvenog osiguranja (4.237 KM).

6.1.2.3. Ostali rashodi

Ostali rashodi su iskazani u iznosu od 14.132 KM i u potpunosti se odnose na rashode po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja, a koji su izvršeni nakon Odluke Upravnog odbora o otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja.

6.1.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha za period 01.01- 31.12.2019. godine iskazan je ukupan neto gubitak tekuće godine u iznosu od 163.215 KM.

6.2. Bilans stanja

6.2.1. Aktiva

Ukupna poslovna aktiva je iskazana u iznosu od 1.142.488 KM. Prema nalazu revizije ista je potcijenjena za iznos od 134.903 KM, zbog pogrešno iskazanog gubitka iznad visine kapitala. Iskazanu aktivu čine stalna sredstva i tekuća sredstva.

6.2.1.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva su iskazana u iznosu od 2.332.456 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti od 1.428.659 KM i neto vrijednosti od 903.797 KM, a čine ih nematerijalna sredstva, građevinsko zemljište, nekretnine, postrojenja i oprema.

Nematerijalna sredstva iskazana su u iznosu 6.277 KM bruto vrijednosti, 4.277 KM ispravke vrijednosti i 2.000 KM neto vrijednosti, a odnose se na ostala nematerijalna sredstva (računarski programi).

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazane su u iznosu 2.326.179 KM bruto vrijednosti, 1.424.382 KM ispravke vrijednosti i 901.797 KM neto vrijednosti, a čine ih zemljišta, građevinski objekti i postrojenja i oprema.

Zemljište je iskazano u iznosu od 27.030 KM. Reviziji nije prezentovana dokumentacija na osnovu koje je uknjiženo zemljište i građevinski objekti.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu 1.127.200 KM bruto vrijednosti, 282.156 KM ispravke vrijednosti i 845.044 KM neto vrijednosti. Odnose se na poslovni prostor Doma zdravlja u Ribniku, ambulanta Previja, ambulanta G.Vrbljani i zgrada „Đorđević“. Dio imovine koji je dat pod poslovni zakup neto vrijednosti (25.767 KM), nije iskazan kao investicione nekretnine, što nije u skladu sa članom 4. stav (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike, kao i paragrafom 16 MRS 40 Investicione nekretnine.

Prema pisanoj informaciji o stalnim sredstvima za potrebe revizije, Dom zdravlja nije u potpunosti riješio pitanje vlasništva nad zemljištem i građevinskim objektima koje koristi. Na osnovu lista nepokretnosti (broj: 282/6) izdatog od Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne odnose (u daljem tekstu: RUGIP) od 17.07.2020.godine, u vlasništvu Doma zdravlja vodi se stara zgrada i pomoćni objekti koje koristi Ministarstvo unutrašnjih

poslova više od 10 godina za Policijsku stanicu Ribnik po Odluci Skupštine Opštine Ribnik iz 2010.godine. U toku 2019. godine vršen je proces izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima od strane komisije RUGIP-a za KO Gornji Ribnik. Po tom izlaganju, Rješenjem komisije broj: 21.59/951-036-282/19 od 31.07.2019. godine i Privremenom listu nepokretnosti broj: DP 21.59-951-036-282/19 od 29.07.2019. godine, utvrđeno je vlasništvo Doma zdravlja nad zemljištem površine 2869 m², KČ 240, na kojem se nalazi novi objekat Doma zdravlja i pomoćni objekti. Prema navedenoj informaciji krajem 2020. godine uplanjenjem novog Doma zdravlja i pomoćnih objekata, biće riješeno pitanje vlasništva nad zemljištem i nekretninama koje pripadaju Domu zdravlja.

U toku 2019. godine nije bilo ulaganja u objekte Dom zdravlja.

Objekat „Zgrada Đorđević“ koji se vodi u knjigama Doma zdravlja nabavne vrijednosti (178.000 KM), ispravke vrijednosti (53.900 KM) i neto vrijednosti (124.100 KM), ne koristi se jer nije u funkcionalnom stanju. Dom zdravlja nije izvršio procjenu obezvrjeđenosti objekata koji se ne koriste za obavljanje primarne zdravstvene zaštite, što nije u skladu sa paragrafima 8, 9, 30, 59, 60. i 61. MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

Ispravka vrijednosti ostalih građevinskih objekata u toku 2019. godine evidentirana je u visini obračunatih troškova amortizacije. Obračun amortizacije vršen je linearnom metodom po stopi od 1,5%.

Postrojenja i oprema su iskazani u iznosu od 1.171.949 KM nabavne vrijednosti, 1.142.226 KM ispravke vrijednosti i 29.723 KM neto vrijednosti.

U 2019. godini vrijednost postrojenja i opreme povećana je za 5.120 KM po osnovu nabavke medicinske opreme, a smanjena je po osnovu obračunate amortizacije (15.172 KM). Sredstva za nabavku medicinske opreme nisu ispravno evidentirana (tačka 6.1.1.1 izvještaja)

Preporučuje se direktoru da obezijedi da se:

- ***imovina data pod poslovni zakup reklasifikuje u skladu sa članom 4. stav (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike i paragrafom 16 MRS 40 Investicione nekretnine;***
- ***izvrši procjena obezvrjeđenosti objekata koji se ne koriste za obavljanje primarne zdravstvene zaštite i evidentira umanjenje njihove vrijednosti u skladu sa paragrafima 8, 9, 30, 59, 60. i 61. MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.***

6.2.1.2. Tekuća sredstva

Tekuća sredstva iskazana su u iznosu od 36.133 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 16.357 KM i neto vrijednosti 19.776 KM, a odnose se na zalihe materijala 1.996 KM, potraživanja od kupaca u zemlji (15.130 KM), i gotovinu i gotovinske ekvivalente (2.650 KM).

Zalihe materijala su iskazane u iznosu 1.996 KM i odnose se u potpunosti na zalihe lijekova. Dom zdravlja nabavku lijekova i izdavanje lijekova u upotrebu (trošenje) tokom godine nije vodio na zalihama, već je za potrebe sastavljanja finansijskog izvještaja umanjio troškove i evidentirao zalihe lijekova u iznosu od 1.996 KM (tačka 6.1.2. izvještaja). Nabavljene auto-gume se takođe ne evidentiraju u skladu sa članom 8.

Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Kratkoročna potraživanja odnose se na potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske u iznosu od 8.130 KM i na potraživanja od Opštine Ribnik u iznosu od 7.000 KM. Potraživanja su potcijenjena za 2.460 KM (tačka 6.1.1. izvještaja)

Gotovina se odnosi na gotovinu na poslovnim računima u iznosu od 2.444 KM i gotovinu u blagajni u iznosu od 206 KM.

6.2.1.3. Gubitak iznad visine kapitala

Gubitak iznad visine kapitala iskazan je u iznosu od 218.915 KM, a odnosi se na gubitak ranijih godina od 55.700 KM i gubitak tekuće godine u iznosu 163.215 KM. Prema nalazu revizije gubitak je potcijenjen za iznos od 134.903 KM, zbog nevidentiranih kamata u ranijem periodu na osnovu rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o odloženom plaćanju poreskog duga (tačka 6.2.2.2. izvještaja).

6.2.2. Pasiva

Ukupna poslovna pasiva iskazana je u iznosu od 1.142.488 KM, a odnosi se na poslovnu pasivu koju čine osnovni kapital, neraspoređeni dobitak ranijih godina, gubitak do visine kapitala i obaveze. Prema nalazu revizije poslovna pasiva je potcijenjena za iznos 134.903 KM zbog neevidentiranja ostalih obaveza.

6.2.2.1. Kapital

Strukturu kapitala na dan 31.12.2019. godine čine osnovni kapital (2.085.874 KM), neraspoređeni dobitak (13.333 KM) i gubitak do visine kapitala u iznosu od 2.099.207 KM.

Osnovni kapital u potpunosti čini državni kapital, koji je upisan u sudski registar i usaglašen sa iskazanim kapitalom u poslovnim knjigama.

Neraspoređeni dobitak ranijih godina odnosi se na dobitak iz 2015. godine koji nije raspoređen za pokriće gubitka ranijih godina. Statutom nije definisan način rasporeda dobiti i pokrića gubitka.

Gubitak do visine kapitala odnosi se na gubitak ranijih godina.

6.2.2.2. Obaveze

Obaveze su iskazane u iznosu od 1.142.488 KM, a odnose se na dugoročne obaveze (333.989 KM) i kratkoročne obaveze (808.499 KM).

Dugoročne obaveze čine dugoročni krediti (203.169 KM) i ostale dugoročne obaveze (130.820 KM).

Razgraničeni prihodi i primljene donacije nisu iskazane, a prema nalazu revizije potcijenjene su po osnovu donacije medicinskih aparata u iznosu od 5.254 KM za koliko su precijenjeni prihodi (tačka 6.1.1. izvještaja).

Dugoročni krediti se odnose u potpunosti na Rješenje Ministarstva finansija Republike Srpske o odgođenom plaćanju poreskog duga, kojim je odgođeno plaćanje poreskog duga po osnovu javnih prihoda u iznosu od 530.005 KM. Navedenim rješenjem, a na osnovu

Zakona o odgođenom plaćanju poreskog duga („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15), Domu zdravlja odgođeno je plaćanje poreskog duga po osnovu javnih prihoda (četiri mjeseca poreza i doprinosa iz 2012. godine i osam mjeseci 2013. godine) na period od 60 mjesečnih anuiteta uz grejs period od jedne godine u ukupnom iznosu glavnog duga od 530.005 KM i obračunatom kamatom od 380.092 KM, do konačne otplate duga (prvi anuitet 09.12.2017. godine, a posljednji 09.11.2022. godine).

Iskazani dugoročni krediti su potcijenjeni za 130.820 KM za koliko su precijenjene ostale dugoročne obaveze zbog pogrešne klasifikacije primljenog zajma od Fonda zdravstvenog osiguranja, što nije u skladu sa članom 29. Pravilnika o kontom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike. Dom zdravlja je u ranijem periodu zaključio Ugovor o zajmu, kojim je Fond zdravstvenog osiguranja doznačio sredstva u vidu zajma, a na osnovu Aneksa II Ugovora o zajmu od 29.05.2018. godine, kojim je regulisan i međusobni odnos pozajmljenih sredstava u iznosu od 104.951 KM sa rokom otplate od 10 godina i grejs periodom od 12 mjeseci. Takođe, navedenim Aneksom je definisano da se preostali iznos od 41.785 KM izmiri pod uslovima pod kojima Fond zdravstvenog osiguranja bude izmirivao ostatak duga prema Vladi Republike Srpske.

Ostale dugoročne obaveze su precijenjene, a dugoročni krediti potcijenjeni zbog, u prethodnom pasusu navedene, pogrešne klasifikacije primljenog zajma od Fonda zdravstvenog osiguranja.

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 808.499 KM, a odnose se na kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja, obaveze za zarade i naknade zarada, druge obaveze, obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine i ostala pasivna razgraničenja.

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su u iznosu od 337.015 KM, a odnose se u potpunosti na dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijevaju u periodu do jedne godine. Čine ih obaveze po osnovu reprograma Ministarstva finansija Republike Srpske za poreze i doprinose (326.837 KM) i obaveze po osnovu zajma prema Fondu zdravstvenog osiguranja (10.178 KM). Obaveze po osnovu reprograma Ministarstva finansija nisu izmirivane u 2019. godini i prethodnim godinama.

Obaveze iz poslovanja iskazane su iznosu od 76.647 KM, a odnose se u potpunosti na obaveze prema dobavljačima u zemlji od toga najviše za nabavku goriva (23.380 KM), laboratorijski materijal (6.814 KM), sanitarni pregledi (5.078 KM), lijekovi (4.835 KM) i dr.

Obaveze za zarade i naknade zarada iskazane su u iznosu od 208.832 KM, a odnose se na obaveze neto plate za novembar i decembar 2019. godine i obaveze za poreze i doprinose na platu (oktobar –decembar 2019. godine i septembar –decembar 2016. godine).

Druge obaveze su iskazane u iznosu 179.102 KM, a odnose se najviše na obaveze za dospjelu kamatu po reprogramu sa Ministarstvom finansija u iznosu od 158.732 KM (nije plaćena za period decembar 2017- 2019. godine), obaveze za naknadu troškova prevoza na posao (9.790 KM), obaveze za naknadu po osnovu ugovora o djelu (6.400 KM) i dr. Dom zdravlja nije u potpunosti evidentirao kamate po osnovu rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o odloženom plaćanju poreskog duga, a koje se odnose na period decembar 2013. godine - decembar 2017. godine. Po ovom osnovu su manje iskazane obaveze u iznosu 134.903 KM, kao i gubitak ranijih godina (gubitak iznad visine kapitala), što nije u skladu sa paragrafom 8. MRS 23 Troškovi pozajmljivanja.

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine su iskazane u iznosu od 4.903 KM.

Pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja su iskazana u iznosu 2.000 KM, a odnose se uknjižene donacije za programe.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **obaveze za zajmove od Fonda zdravstvenog osiguranja klasifikuju u skladu sa članom 29. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike;**
- **izvrši evidentiranje svih dospjelih kamata po osnovu rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o odloženom plaćanju poreskog duga u skladu sa paragrafom 42. i 49. MRS 8 –Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.**

6.2.3. Vanbilansna evidencija

U Bilansu stanja na dan 31.12.2019. godine nisu iskazane vanbilansna aktiva i pasiva, jer u toku 2019. godine nije bilo poslovnih događaja koji su zahtijevali evidentiranje u skladu sa članom 62. i 63. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

6.3. Bilans tokova gotovine

U Bilansu tokova gotovine (Izvjestaj o tokovima gotovine) na dan 31.12.2019. godine iskazani su ukupni prilivi gotovine u iznosu od 820.491 KM, dok su ukupni odlivi gotovine iskazani u iznosu od 821.117 KM, te je iskazan neto odliv gotovine u iznosu od 626 KM. Gotovina na početku obračunskog perioda iskazana je u iznosu od 3.276 KM, te je stanje gotovine na kraju obračunskog perioda iskazano u iznosu od 2.650 KM.

Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti iskazan je u iznosu od 5.112 KM i predstavlja razliku između priliva gotovine iz poslovnih aktivnosti (820.491 KM) i odliva gotovine iz poslovnih aktivnosti (815.379 KM).

Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja iskazan je u iznosu od 5.738 KM i predstavlja odlive gotovine iz aktivnosti finansiranja.

6.4. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjeno je da su finansijski izvještaji sastavljeni pod pretpostavkom da će Dom zdravlja nastaviti svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja i pored nepovoljnih pokazatelja zaduženosti i likvidnosti. Priroda poslovanja Doma zdravlja je od javnog i opšteg interesa za lokalnu zajednicu, što predstavlja realnu pretpostavku stalnosti poslovanja.

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Dom zdravlja Ribnik je prema dostavljenoj pisanoj informaciji za potrebe revizije u toku 2019. godine imao jedan sudski spor sa zaposlenim koji je okončan povlačenjem tužbe od strane istog. Nije bilo sudskih sporova u kojima se Dom zdravlja navodi kao tužitelj.

6.6. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje sačinjene su Napomene koje pružaju neophodne opšte podatke o Domu zdravlja, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama. Međutim, u Napomenama uz finansijske izvještaje nisu objelodanjene dodatne informacije za razumijevanje sredstava, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda i tokova gotovine. Napomene ne prikazuju na sistematičan način značajnije stavke prikazane u izvještaju o promjenama na kapitalu, kao i ostala obelodanjivanja, dospijee obaveza po dugoročnom zajmu i slično, te u vezi sa državnim davanjima i metodama prezentacije u finansijskim izveštajima, prema zahtjevima MRS 20 - Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći (paragraf 39. a i b.), zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja (paragrafi 112-138.), MRS 2 Zalihe (paragraf 36), MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragrafi 73) i drugih relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju sve relevantne informacije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Revizijski tim

Goran Štrbac, s.r.

Biljana Petrović, s.r.